

and sportsmen of the Ukrainian hockey clubs, and also among sportsmen, members of national team of Ukraine (21 people took part in the interview). The system of organization and management of hockey in Ukraine has been evaluated. The peculiarities of its origin and development have been defined. The problems and prospects of development, as well as organizational, legal, socio-political and economic conditions of its functioning have been revealed.

Key words: *Hockey, management, commercialization, professionalization, functioning.*

УДК 796.063.4:286.4

**Юлія Савонік,
Антон Литвинець,
Іванна Литвинець**

Вплив Асоціації молодих християн на розвиток міжнародних спортивних змагань

Львівський державний університет фізичної культури (м. Львів)

Постановка наукової проблеми та її значення. Аналіз останніх досліджень. Відродження Олімпійських ігор сучасності в 1894 р. дало поштовх до інтенсивного розвитку й поширення спорту на початку ХХ ст. Це призвело в подальшому до проведення континентальних та інших змагань під егідою МОК. Певний вплив на становлення міжнародних спортивних змагань здійснювала протестантська церква, яка першою з-поміж християнських церков розпочала активну роботу з поширення спорту серед молоді. Цей рух розповсюджено в багатьох країнах Європи, Азії, Америки й у подальшому зумовив виникнення низки видів спорту та міжнародних спортивних змагань [2; 10].

Історії розвитку міжнародних спортивних змагань присвячено значну кількість праць [1; 3; 4]. Водночас у наукових дослідженнях немає даних щодо впливу християнських організацій на становлення змагань різного рівня. У зв'язку з цим, уважаємо за доцільне розглянути проблему взаємодії християнських організацій зі спортом.

Завдання дослідження – виявити вплив Асоціації молодих християн на розвиток міжнародних спортивних змагань під патронатом МОК.

Методи дослідження – теоретичний аналіз і узагальнення, історичний та методи теоретичної інтерпретації.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Асоціація молодих християн, заснована в 1844 р. Джорджем Вільямсом, є однією з найбільших молодіжних організацій світу. На сьогодні вона нараховує близько 45 мільйонів юнаків та дівчат у майже 150 країнах світу [1; 10]. Із початків свого створення організація сприяє гармонійному фізичному, інтелектуальному й духовному розвитку людини. Об'єднує людей незалежно від їхньої релігійної приналежності, віку, національності, мови чи здібностей. Організація вплинула на становлення та розвиток спортивних змагань, які й на сьогодні існують в олімпійському спортивному русі [2; 5; 7; 9].

Походження й розвиток перших континентальних змагань – Азійських ігор простежуємо із середини ХІХ ст., коли поширюється місіонерська діяльність Асоціації молодих християн із їх потужним впливом на китайський спорт [7].

До 1876 р. в Китаї існувало 27 осередків АМХ, згодом вони об'єдналися в національну студентську групу, а з 1902 р. називаються АМХ Китаю.

У 1895 р. Девід Віллард Ліон в Тяньцзіні вперше запроваджує баскетбол серед молоді. Після приїзду у 1898 р. Роберта Гейла – учня Джеймса Нейсмита активно організовуються баскетбольні матчі серед коледжів. Під його керівництвом баскетбол поширився у всіх школах і коледжах і став найпопулярнішим видом спорту в Тяньцзіні.

Першим директором департаменту фізичного виховання АМХ в Китаї у 1909 р. був обраний Макс Дж. Екснер з АМХ Шанхаю. Він був професійним спортсменом і першою людиною, яка мала вчений ступінь у галузі фізичного виховання в Китаї [8].

До кінця 1890-х років АМХ у Тяньцзіні й Шанхаї стали центрами сучасного розвитку спорту в Китаї. Вони створили модель навчання китайських спортивних директорів Тяньцзіня та Шанхаю,

сприяли розвитку спорту в школах, коледжах й університетах, організували міжколегіальні та міжміські спортивні змагання. Футбольні матчі між місіонерськими командами коледжів стали регулярними подіями в цих двох містах. Центри АМХ з'явилися і в інших великих містах, таких як Пекін, Гуанчжоу, Нанкін, Фучжоу, Ченду й Чанша.

У 1910 р. створено Національний спортивний альянс з метою проведення національних студентських ігор, які повинні були стати підґрунтям для поширення олімпійського руху в Китаї.

У перших національних спортивних змаганнях узяли участь 140 спортсменів із п'яти регіонів Китаю в таких дисциплінах, як легка атлетика, теніс, футбол і баскетбол [8].

Проведення цих змагань стало поштовхом до зародження перших в історії регіональних змагань, що отримали назву Далекосхідної Олімпіади (табл. 1.). Засновником цих змагань 1913 р. вважають одного з керівників АМХ Елвуда Брауна, який створив Далекосхідну олімпійську асоціацію (FEOA). Це був прототип Олімпійських ігор, включаючи всі положення, правила й ритуали. МОК позитивно відгукнувся про ці змагання, але відзначив, що слово "Олімпіада" в майбутньому не повинно використовуватися. У 1915 р. назву змагань змінено на Далекосхідні ігри (FECG), а організація стала називатися Далекосхідною Ігровою Федерацією (FEGF) [7; 8].

Таблиця 1

Хронологія проведення далекосхідних ігор

№ з/п	Рік проведення	Ігри	Місце проведення	Країни - учасники
1	1913	I	Маніла	Філіппіни, Китай
2	1915	II	Шанхай	Китай, Японія, Філіппіни
3	1917	III	Токіо	Китай, Японія, Філіппіни
4	1919	IV	Маніла	Китай, Японія, Філіппіни
5	1921	V	Шанхай	Китай, Японія, Філіппіни, Малайя, Індія, Таїланд, Ява
6	1923	VI	Осака	Китай, Японія, Філіппіни
7	1925	VII	Маніла	Китай, Японія, Філіппіни
8	1927	VIII	Шанхай	Китай, Японія, Філіппіни
9	1930	IX	Токіо	Китай, Японія, Філіппіни
10	1934	X	Маніла	Китай, Японія, Філіппіни, Індія
11	1938	XI	Осака	не відбулися

П'єр де Кубертен, тодішній президент Міжнародного олімпійського комітету, заявив, що створена Далекосхідна федерація співпрацюватиме з МОК у підтримці талановитих спортсменів для участі в Олімпійських іграх [8].

Починаючи з VI Далекосхідних ігор, 1923 р. до участі в змаганнях були допущені жінки. Програма ігор включала такі види спорту, як баскетбол, бейсбол, волейбол, велосипедний спорт, легка атлетика, плавання, теніс, футбол [7].

Першими масштабними спортивними змаганнями після Першої світової війни стали Міжсоюзні ігри (Inter-Allied Games). Вони були одноразовим спортивним заходом, що відбувся 22 червня – 6 липня 1919 р. на стадіоні Першинг, неподалік Парижа, який був побудований за кошти армії США та АМХ (рис. 1). Членом організаційного комітету й генеральним директором змагань став Елвуд Браун - один з керівників АМХ. В іграх узяли участь 1500 спортсменів із 29 країн, що змагалися в баскетболі, бейсболі, боксі, боротьбі, кінних перегонах, плаванні, стрільбі, регбі, тенісі та футболі [9].

Рис. 1. Емблема Міжсоюзних ігор

Міжсоюзні ігри були досить важливою подією й наклали відбиток на відродження сучасного олімпійського руху після війни. Свій спортивний шлях на Міжсоюзних іграх розпочали Джин Танні – чемпіон світу з боксу 1926–1928 рр. у суперважкій вазі, Норман Росс – тринадцятиразовий світовий рекордсмен і триразовий чемпіон ігор VII Олімпіади 1920 р. в Антверпені [9].

Після успішного проведення за ініціативи АМХ Далекосхідних та Міжсоюзних ігор у 1920-х роках, завдяки партнерству між МОК й АМХ, розпочався “олімпійських вибух” у Латинській Америці. Завдяки цьому 1926 р. відбулися I Центральноамериканські ігри, які починаючи з III ігор 1935 р., отримали назву ігор Центральної Америки й Карибського басейну [6].

Власне, П’єр де Кубертен відзначав, що “олімпійський вибух” у країнах Південної Америки відбувся завдяки трьом факторам, одним із яких є тісні відносини між Міжнародним олімпійським комітетом та Асоціацією молодих християн [6]. Завдяки Асоціації Анрі де Байє Латур зміг налагодити контакти з країнами цього континенту, адже АМХ на той час мала розгалужену структуру спортивних клубів у більшості країн світу.

Поряд із цим 1978 р. проведені I ігри Південного хреста (Південноамериканські ігри), назва яких до певної міри відображала християнський вплив на країни цього континенту [5].

За значний внесок у розвиток і популяризацію міжнародних спортивних змагань і поширення видів спорту у світі Асоціація молодих християн 1929 р. була нагороджена Олімпійським кубком від МОК [2].

Висновки. Асоціація молодих християн є невід’ємною частиною становлення міжнародних спортивних змагань, її діяльність сприяла поширенню спорту у світі, за що організація отримала належну оцінку зі сторони МОК.

Представники Асоціації молодих християн: Джордж Вільямс, Девід Віллард Ліон, Роберт Гейл, Макс Дж. Екснер, Елвуд Браун, – здійснили вагомий внесок у розвиток і популяризацію спорту на різних континентах, сприяючи зародженню та проведенню перших в історії континентальних змагань – Далекосхідних ігор (Азіади), Міжсоюзних ігор, ігор Центральної Америки й Карибського басейну та ігор Південного хреста (Південноамериканські ігри).

Перспективи подальших досліджень убачаємо в детальному вивченні впливу Асоціації молодих християн на розвиток спорту в країнах Азії.

Список використаної літератури

1. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта / Кун Л. – М. : Радуга, 1982. – 399 с.
2. Литвинець А. Спортивна діяльність християн і олімпійський спорт / А. І. Литвинець, Я. В. Тимчак // Олімп. спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К.: [б.в.], 2010. – С. 17.
3. Олимпийский спорт : в 2 т. Т. 2 / под общ. ред. В. Н. Платонова. – Киев : Олимпийская лит., 2009. – 695 с.: ил.

4. Столбов В. В. История физической культуры и спорта / Столбов В. В. – М. : Физкультура и спорт, 1983 – 359 с.
5. I Southern Cross Games [Electronic resource]. – Access mode : http://en.wikipedia.org/wiki/1982_Southern_Cross_Games.
6. Cesar R. Torres “Spreading the Olympic Idea to Latin America: The IOC-YMCA Partnership and the 1922 Latin American Games” / Journal of Olympic History. – 16 (1), 2008. – S. 16–24.
7. Far Eastern Championship Games [Electronic resource]. – Access mode : http://en.wikipedia.org/wiki/Far_Eastern_Games.
8. The origin and the development of the Asian Games [Electronic resource]. – Access mode : http://fpok.upi.edu/the_origin_asiangames.htm.
9. Wythe G. The inter-allied games / George Wythe. – Paris, 1919. – 510 s.
10. YMCA Firsts and Foremosts [Electronic resource]. – Access mode : http://www.clevelandymca.org/news/media/firsts_and_foremosts.pdf.

Анотації

У статті розглянуто внесок представників протестантської церкви на становлення та розвиток міжнародних спортивних змагань на ідейно-теоретичному й практичному рівнях. Завдання – виявити вплив Асоціації молодих християн на розвиток міжнародних спортивних змагань під патронатом МОК. Проаналізовано та узагальнено значну кількість іноземних джерел і сайтів спортивних організацій із зазначеної проблематики. Висвітлено внесок діячів Асоціації молодих християн у становлення міжнародних спортивних змагань та популяризацію спорту. Установлено, що співпраця МОК з Асоціацією молодих християн стала поштовхом до зародження міжнародних спортивних змагань.

Ключові слова: християнство, Асоціація молодих християн, МОК.

Юлия Савоник, Антон Лытвынец, Ивана Лытвынец. Влияние ассоциации молодых христиан на развитие международных спортивных соревнований. В статье рассматривается вклад представителей протестантской церкви на становление и развитие международных спортивных соревнований на идейно-теоретическом и практическом уровнях. Задача – установить воздействие Ассоциации молодых христиан на развитие международных спортивных соревнований под патронажем МОК. Проанализировано и обобщено значительное количество иностранных источников и сайтов спортивных организаций по указанной проблематике. Освещен вклад деятелей Ассоциации молодых христиан на становление международных спортивных соревнований и популяризацию спорта. Установлено, что сотрудничество МОК с Ассоциацией молодых христиан стало толчком к зарождению международных спортивных соревнований.

Ключевые слова: христианство, Ассоциация молодых христиан, МОК.

Yulia Savonik, Anton Lytvynets, Ivanna Lytvynets. The Influence of Association of Young Christians on Development of International Sports Competitions. The article deals with the impact of protestant church representatives on the formation of international sports competitions, on both ideological-theoretical and practical levels. Objective is to identify the influence of the Association of young Christians on the development of international sports competitions patronized by the IOC. It has been analyzed and summarized a large number of foreign sources and websites of sports organizations on these issues. The contribution of figures Association of young Christians on the formation of international sports competitions and sports promotion. It has been found that collaboration with the Association young Christians of IOC contributed to the emergence of international sports competitions.

Key words: Christianity, Association of young Christians, IOC.

796.011.371.2

Наталія Соколова

Розвиток системи фізичного виховання в навчальних закладах України у 30-х роках ХХ ст.

Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ)

Постановка наукової проблеми та її значення. На сучасному етапі однією з найважливіших проблем залишається питання виховання фізично здорової людини. Але брак коштів, негативний